

NEAIZMIRSTI
PAR BĒRNU
DROŠĪBU
INTERNETĀ
ARĪ VASARĀ

ZIŅU IZDEVUMS #59

ŠAJĀ IZDEVUMĀ

- Valsts apbalvojums par ieguldījumu bērniem drošākas interneta vides veicināšanā
- Padomi bērniem drošākam internetam vasaras brīvlaikā
- Chat GPT - inteligents draugs, kas vienmēr gatavs palīdzēt
- NEPLP medijpratības datu bāze zināšanu pilnveidei

VALSTS APBALVOJUMS PAR IEGULDĪJUMU BĒRNIEM DROŠĀKAS INTERNETA VIDES VEICINĀŠANĀ

Esam patiesi lepnī un priecīgi par Drošāka Interneta centra vadītājai Maijai Katkovskai piešķirto augstāko Latvijas valsts apbalvojumu – **Atzinības krustu par darbu, ko darām, rūpējoties par bērnu drošību internetā**. Novērtējums un atzinība mūs motivē vēl aktīvāk izglītēt bērnus un jauniešus, lai pilnveidotu viņu zināšanas un prasmes būt gudriem un zinošiem interneta lietotājiem, kā arī palīdzēt ikvienam, kas cietis no pāridarījumiem vai pretlikumīgas rīcības interneta vidē.

Latvijas Drošāka interneta centra (Drossinternets.lv) sasniegtie rezultāti:

- 🎯 Izstrādāti vairāk nekā **300** dažādu izglītojošu materiālu;
- 🎯 Izstrādāti **147 videomateriāli**, kas pieejami centra kanālā [YouTube.com/saferinternetlv](https://www.youtube.com/saferinternetlv).
- 🎯 Apmācīti **55 brīvprātīgie** Drošāka interneta vēstneši (DIV) visā Latvijā. Viņi savukārt ir apmācījuši vairāk nekā **30 000 skolēnu** savos reģionos;
- 🎯 Jau **16 gadus pēc kārtas** organizēja Drošāka interneta dienas Latvijā (DID) un ar tām saistītos pasākumus un sociālās kampaņas;
- 🎯 Katru gadu organizē vairāk nekā **200 lekcijas** un seminārus bērniem un jauniešiem par dažādām ar interneta drošību saistītām tēmām skolās visā Latvijā;
- 🎯 Katru gadu organizē vairāk nekā **30 apmācību seminārus** par interneta drošību un medijpratību pieaugušajiem: skolotājiem, pedagogiem, bibliotekāriem, sociālajiem pedagogiem, policijas darbiniekiem u.c.

- 🎯 Nodrošina Ziņojumu līnijas darbību, kura saņēmusi **49 222 ziņojumus** par nelegālu un kaitīgu interneta saturu un problēmsituācijām interneta vidē;
- 🎯 Katru gadu plašsaziņas līdzekļos tiek publicētas vairāk nekā **250 publikācijas** par centra darbību, kā arī intervijas televīzijā, radio un ziņu portālos par dažādām ar interneta drošību saistītām tēmām.

[Latvijas Interneta asociācijas](#) koordinētais Drošāka interneta centrs (Drossinternets.lv) darbojas Eiropas Komisijas [Digital Europe](#) programmas ietvaros un tiek īstenots Latvijā sadarbībā ar partneriem un viņu atbalstu – [Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju](#), [CERT.LV](#), [Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju](#), [Bērnu un](#)

[pusaudžu uzticības tālruni 116111](#) un [Latvijas Pašvaldību mācību centru](#).

Drošāka interneta centrs darbojas [Insafe un INHOPE tīklā](#), kas apvieno Drošāka interneta centrus, [Helpline](#) uzticības tālrunu līnijas un [Hotline](#) ziņojumu līnijas Eiropā un visā pasaulē iniciatīvas [Better Internet for Kids](#) ietvaros.

Drossinternets.lv izsaka Jums pateicību – skolām, bibliotēkām, jauniešu centriem, pirmsskolas izglītības iestādēm, skolotājiem, vecākiem, speciālistiem darbā ar bērniem, sadarbības partneriem, mūsu sekotājiem u.c. atbalstītājiem, kuri ikdienā izmanto mūsu materiālus un piedalās mūsu organizētajās aktivitātēs, **lai informētu un izglītotu bērnus un jauniešus par drošību internetā visā Latvijā!**

JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: ziņojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

PADOMI BĒRNIEM DROŠĀKAM INTERNETAM VASARAS BRĪVLAIKĀ

Neaizmirsti par
drošību internetāDROSS
INTERNETS.LV

Tuvojas vasara. Vecākiem jābūt gataviem, ka **bērni daļu sava brīvā laika pavadīs viedierīcēs**, lietojot sociālos tīklus, sazinoties ar draugiem, spēlējot spēles, skatoties video un filmas u.tml. **Drossinternets.lv izstrādājis plakātu bērniem sākumskolas vecumā, lai atgādinātu par riskiem.** Aicinām skolotājus izdrukāt un izvietot bērniem klasē, kopā ar bērniem atrast plakātā padomus un pārrunāt tos klasē.

Vasaras brīvlaikā svarīgi rūpēties par to, lai bērni būtu droši internetā, apzinoties iespējamus riskus:

- ⚠ **Vardarbīgs, nelegāls un bērniem nepiemērots saturs**, kas var ietekmēt bērnu emocionālo stāvokli un uzvedību.
- ⚠ **Bērni var būt mazāk uzmanīgi attiecībā uz savu personisko informāciju un dalīties ar to** – savu vārdu, adresi, telefona numuru un citu personisku informāciju. Tas var radīt risku bērna drošībai un privātuma aizsardzībai.

⚠ **Bērni var būt mazāk uzmanīgi attiecībā uz to, ko viņi publicē internetā** – nevēlami vai pārāk privāti foto un video, kā arī informācija, kas var ietekmēt viņu reputāciju un pievērst nevēlamu uzmanību.

⚠ **Bērni var nonākt dažādās problēmsituācijās internetā** – saskarties ar kibermobingu, aizvainošanu, svešas personas var mēģināt piesaistīt viņu uzmanību, lai iegūtu personisku informāciju vai izmantotu bērnu ļaunprātīgiem nolūkiem.

Lai novērstu šos riskus, ir svarīgi, ka vecāki rūpējas par savu bērnu drošību internetā:

🌐 **Uzraudzīt un sekot līdzi, kā bērns izmanto internetu**, lai bērns izmanto uzticamus un piemērotus resursus. Šim nolūkam var izmantot interneta drošības programmatūru, kas bloķē bērnam piekļuvi nepiemērotam vai kaitīgam interneta saturam, kā arī izmantot uzraudzības un kontroles programmas vai noteikt ierobežojumus attiecībā uz bērna ekrāna laiku. Vairāk [šeit >](#)

🌐 Lai gan ne vienmēr ir iespējams kontrolēt bērna interneta izmantošanu, ir **svāriģi, lai vecāki runātu ar savu bērnu par drošību internetā** un palīdzētu viņiem saprast riskus, kas saistīti ar internetu un kā tos novērst.

- 🔗 **Padomi** sarunai ar bērnu [šeit >](#)
- 🔗 **Darba lapa** ekrāna laika uzskaitē [šeit >](#)
- 🔗 **Uzdevumi** ekrāna laika iegūšanai [šeit >](#)

PLAKĀTS ŠEIT >

JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

CHAT GPT – INTELIGENTS DRAUGS, KAS VIENMĒR GATAVS PALĪDZĒT

Eseju uzrakstīja AI robota programma? Kāpēc bērni izmanto jaunākās mākslīgā intelekta programmas, lai pildītu mājas darbus? Kas ir šis rīks – Chat GPT?

Aicinām skolotājus un vecākus rast atbildes uz šiem jautājumiem **Drossinternets.lv** izstrādātajā informatīvajā materiālā “ChatGPT – Inteliģents draugs, kurš zina visas cilvēces zināšanas un vienmēr gatavs Tev palīdzēt”

Bērni ikdienā bieži izmanto viņu rīcībā pieejamos resursus, rīkus un modernās tehnoloģijas, lai pildītu mājas darbus. Chat GPT ir viens no mākslīgā intelekta rīkiem, kuru jaunieši arvien biežāk pielieto, lai risinātu un izpildītu skolā uzdoto, kurš balstīts uz mākslīgā intelekta programmatūru.

Kāpēc bērnam nevajadzētu aizrauties ar tā izmantošanu mājas darbu pildīšanā?

🤖 ChatGPT ir paredzēts, lai sniegtu vispārīgu informāciju un atbildes uz jautājumiem. **Tomēr tas nav piemērots aizstāt bērna personiskās pūles, domāšanu un mācību procesu.**

🤖 Bērnam ir svarīgi veidot prasmes un izpratni, veicot mājas darbus, piemēram, lasot grāmatas, risinot uzdevumus, rakstot un veicot pētījumus. Tieši šie procesi palīdz bērniem attīstīt kritisko domāšanu, radošumu un mācīšanās spējas.

🤖 Tāpēc ChatGPT būtu jākalpo tikai kā resursam, lai papildinātu bērna izglītību un atbildētu uz jautājumiem, bet tas nevar aizstāt nepieciešamību pēc bērna personiskās iesaistes un darba.

Kādus riskus ietver Chat GPT izmantošana?

- 🧠 **Izmanto plaģiātisma nolūkos**
- 📖 **Izmanto, lai pildītu skolas uzdevumus, mājasdarbus, pētījumus** – kas ir viena no galvenajām bažām skolās un augstskolās, un šobrīd kopumā izglītības un zinātnes jomā.
- 🔴 **Izmanto dezinformācijas izplatīšanā.** Tā kā Chat GPT var ģenerēt cilvēkam līdzīgas atbildes, grūtāk atšķirt īstu no viltus informācijas. Tas jo īpaši attiecas uz pusaudžiem, kuriem trūkst kritiskās domāšanas prasmju, tāpēc nenovērtē informācijas precizitāti un notic nepatiesai informācijai.
- ⚠️ **Nav vecuma verifikācijas iespēja** – nav iespēju ierobežot piekļuvi bērniem. Līdz ar to, piemēram, atbildes uz “pieaugušo” tēmām tiks sniegtas gana izsmieļošas.
- 🤖 **Izmanto kibermobingam,** lai tiešsaistē uzsmāktos citiem vai iebiedētu viņus. Tas rada bažas vecākiem, jo **kibermobings var nopietni ietekmēt pusaudžu garīgo veselību un labsajūtu.**

Aicinām skolotājus un vecākus iepazīties ar informāciju un arī pamēģināt izmantot Chat GPT rīku, lai izprastu tā darbības principus un jēgu.

MATERIĀLS ŠEIT >

**JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!**

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur [Drossinternets.lv](https://drossinternets.lv) Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

NEPLP MEDIJPRATĪBAS DATU BĀZE ZINĀŠANU PILNVEIDEI

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) atgādina un aicina ikvienu interesentu **paplašināt zināšanas un kompetences medijpratības jomā bez maksas, izmantojot NEPLP medijpratības datubāzi datubaze.neplp.lv**. Īpaši aicināti skolotāji, skolēni, studenti izmantot pieejamos resursus.

Datubāzē regulāri tiek izvietoti daudzveidīgi materiāli, kas ir saistīti ar medijpratības jomu – pētījumi, grāmatas, raksti, lekcijas, semināri, konferenču ieraksti, mācību materiāli, metodiskie materiāli, spēles, informatīvās un sociālās kampaņas, bukleti u.c. Datubāzē, arvien palielinot tās apjomu, kalpo par vērtīgu un ilgtspējīgu resursu medijpratības projektu īstenotājiem, ekspertiem, skolotājiem, studentiem, kā arī politikas veidotājiem un ikvienam interesentam.

Datu avots: NEPLP

Medijpratības datubāze

datubaze.neplp.lv

[DATU BĀZE ŠEIT >](#)

Informējam, ka Drossinternets.lv ziņu izdevums vasaras mēnešos jūnijā, jūlijā un augustā neiznāks.

Nākamais ziņu izdevums plānots š.g. SEPTEMBRĪ.

VEIKSMĪGU VASARU!

 DROSSINTERNETS.LV

**JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!**

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība